

LETNO POROČILO

Društvo Alpsko mesto leta
2023

UVODNIK

Drage prijateljice in prijatelji Društva!

V letu 2023 smo ohranili našo ladjo na pravi poti, pluli po mirnih vodah in premagovali velike in majhne brzice. In tako kot voda v reki teče prosto – ne glede na meje – lahko tudi ideje, viri in sodelovanje med mesti plujejo s tokom – za doseganje skupnih ciljev. To se je še kako izkazalo na naši prvi generalni skupščini meseca marca v Sondriu, ki smo ga ponovno z navdušenjem pozdravili v naši družini. Razpravljali smo o kakovosti življenja in rešitvah, ki temeljijo na naravi, izmenjali mnenja o izzivih in vnovič soglasno potrdili, da družno sedimo v istem čolnu.

V Sonthofnu smo bili povabljeni v novi muzej AlpenStadtMuseum, kjer je potekala druga skupščina društva v letu 2023. Na dogodku se je vse vrtelo okrog teme vode: deležni smo bili poučnega in dobro obiskanega predavanja na temo spužvastih mest, pohoda ob reki skozi sotesko Starzlachklamm in vodenega ogled pivovarne. Navdušili so nas tudi mlade udeleženke in mladi udeleženci iz različnih alpskih mest, ki so sodelovali pri snovanju in predstavitvi idej za trajnostno rabo vode – enega od najdragocenejših virov, kar jih premore svet. Na generalni skupščini smo lahko v naši sredini pozdravili tudi najnovejšega člana – pridružil se nam je Cuneo, mesto, ki si že vrsto let prizadeva za trajnostni razvoj. V Sonthofnu sta bila izvoljena tudi dva nova člana upravnega odbora. Marcello Fratta in Paola Lucianija krasita strast in predanost, ki bosta nedvomno dodana vrednost pri delovanju društva.

Čezmejno sodelovanje med mesti je lahko vir navdiha. Sprošča denimo ustvarjalne in inovativne sile, ki utirajo gaz novim pristopom pri kljubovanju skupnim izzivom ter spodbujajo razvoj trajnostnih ukrepov, ključnih za taisto prihodnost.

Veseliva se živahnih in brbotajočih srečanj v letu 2024!

Michèle Rabbiosi & Barbara Greggio
Podpredsednici društva Alpsko mesto leta

KOLOFON

Založba: Društvo »Alpsko mesto leta«, Rathausplatz 1, 87527 Sonthofen

Urednice: Caroline Begle (odgovorna urednica), Magdalena Holzer

Prevodi: Janko Jemec

Foto: Stran 1: Hugues Falaise | Stran 2+4: Caroline Begle | Stran 6+7: Caroline Begle, Alena Klinger | Stran 8+9: Caroline Begle, Magdalena Holzer, Sonja Karnath | Stran 10: YPAC, Caroline Begle | Stran 12: EZTS GO

Letno poročilo je mogoče naložiti v obliki PDF prek povezave na spletni strani www.alpskomesto.org/za-medije/letna-porocila

” Naredimo vse,
kar je v naši
moči, da čim prej
oživimo vodna telesa.
Sodelujmo z naravo.

Stefan Hasler, švicarsko
združenje za odpadne vode

-

Ecological status / value of Alpine rivers

- High
- Good
- Moderate
- Poor
- Bad
- No Data
- AWB/HMWB

Se zanimате za temo vode ali druge vsebine, pomembne za alpska mesta? Oglejte si predstavitev Stefana Haslerja na naši spletni strani, preberite analize in scenarije v 9. poročilu o stanju Alp »Alpska mesta« (alpinetowns.alpconv.org) ali obiščite ATLAS Alpske konvencije (atlas.alpconv.org). Ta omogoča vizualizacijo podatkov za celotne Alpe, denimo v obliki zemljevidov s kazalniki kakovosti in količine vode, o virih podzemne vode ali o ekološkem stanju alpskih rek.

Ecological status / value of Alpine rivers

- High
 Good
 Moderate
 Poor
 Bad
 No Data
 AWB/HMW

DEJAVNOSTI

Vnovično članstvo Sondria v mreži alpskih mest leta

V društvu Alpsko mesto leta pozdravljajo vnovično članstvo italijanskega Sondria. Glavno mesto Valtelline, ki je leta 2007 postalo 'Alpsko mesto leta', je leta 2015 iz društva izstopilo. Ker se je mesto v preteklih letih začelo osredotočati na trajnostni razvoj, s čimer namerava tudi nadaljevat, se je društvu ponovno pridružilo. Marca je v Sondriu potekala skupščina.

” Sondrio že vrsto let izvaja ukrepe na področju varstva okolja in trajnostnega razvoja, zdaj pa si bo lahko izkušnje in znanje o teh temah izmenjeval tudi znotraj mednarodne mreže.

Marcella Fratta,
mestna svetnica Sondria

Na naravi temelječe rešitve za trajnostno prihodnost

Ali je prihodnost človeštva urbana? Kakšna bo pod vplivom okoljskih in podnebnih sprememb? S temi vprašanji je Silvia Croce z Akademije znanosti raziskovalnega središča EURAC začela svoj popoldanski prispevek o projektu JUSTNature. Mesta so eden glavnih vzrokov za podnebne spremembe, hkrati pa jih njihovi vplivi še posebej pestijo. Kljub temu pa obstajajo številne rešitve za kakovostno rabo zemljišč, kot so sistemi za pridobivanje sončne energije, kot je fotovoltaika, zelene rešitve, kot denimo zelene strehe in parki, vodna telesa, urbano kmetijstvo ali uporaba hladilnih in inovativnih materialov. Naštete rešitve so del širšega koncepta rešitev, ki temeljijo na naravi (Nature-based Solutions – NbS). Njihov cilj je pri reševanju izzivov – kot so podnebne spremembe, zanesljiva preskrba s hrano ali ohranjanje vodnih virov – črpati iz narave.

Zaključek projekta »Climate Action in Alpine Towns«

Projekt Climate Action in Alpine Towns razkriva, da lahko občine že zdaj začnejo z nizkopražnimi podnebnimi ukrepi, pri čemer se alpskim mestom poverja vodilna vloga. Mesta, sodelujoča v projektu, so se namenila prisluhniti vprašanjem in pomislekom lokalnega prebivalstva glede podnebnih sprememb in vzpostaviti kreativne rešitve. V okviru izmenjav med so med seboj delila izkušnje in motrila primere dobre prakse.

Končno poročilo projekta je na voljo v nemškem in angleškem jeziku. Informacije o projektih in ukrepih v Alpских mestih najdete tukaj: www.alpskomesto.org/zakljucek-projekta-climate-action-in-alpine-towns.

Skupščina na sedežu društva v Sonthofnu

Sredi oktobra je alpsko mesto Sonthofen javnost povabilo v novi muzej alpskih mest AlpenStadtMuseum na drugo skupščino društva v letu 2023 in spremljevalne dogodke na temo vode.

Vabilu so se odzvali tudi mladi iz več alpskih mest. Po vodenem ogledu mesta, kjer so sledili trajnostnim pobudam, so vzporedno s skupščino zbirali ideje za trajnostno rabo vode kot vira in jih popoldne predstavili vsem udeležencem sodelujočih alpskih mest.

Okrepitev predsedstva

Na skupščini so bili v upravni odbor združenja izvoljeni novi obrazi. Marcella Fratta, mestna svetnica v Sondriu in Paolo Luciani iz Belluna sta kot ocenjevalca okrepila prejšnji in ponovno izvoljeni krog prve predsednice Ingrid Fischer (Sonthofen), druge predsednice Barbare Greggio (Biella) in Michèle Rabbiosi (Chamonix-Mont-Blanc) ter ocenjevalca Raphaëla Castéra (Passy). Na svojih položajih so bili potrjeni tudi preizkušeni člani žirije: Cristina del Biaggio, Gerhard Leeb in predsednik žirije Norbert Weixlbaumer. Christine Redlein iz Beljaka je še naprej odgovorna za revizijo računovodskih izkazov društva, pri tem delu pa jo bo odslej podpiral tudi Silvio Tosi (Biella).

” Biti alpsko mesto leta pomeni prizadevati si za boljšo prihodnost okolja in naše regije.

Paolo Luciani,
mestni svetnik Belluna

Cuneo je »Alpsko mesto leta 2024«

Prestolnica pokrajine Cuneo v deželi Piemont bo leta 2024 nosila naziv »alpsko mesto leta«. Mednarodna žirija jo je označila kot alpsko mesto par excellence.

Dvojni razlog za praznovanje: ob odprtju tradicionalnega 24. kostenjevega sejma je Cuneo prejel naziv »Alpsko mesto leta 2024«. Na skupščini istoimenskega društva je bilo mesto s približno 56.000 prebivalkami in prebivalci izvoljeno za nosilca laskavega naziva v letu 2024. Na sedežu društva v Sonthofnu/DE je bila prisotna tudi delegacija, ki so jo sestavljali svetnik Alessandro Spedale, Marta Minore iz občine Cuneo, Jacopo Elia iz mladinskega združenja Italijanskega planinskega kluba CAI, Gabriele Farina kot predsednik mladinskega sveta in Roberto Monaco, predstavnik italijanske mreže posrednikov na podežlju Rifai. »To je za nas velika čast,« je bila navdušena županja Cuena Patrizia Manassero. »Kot alpsko mesto lahko na leto 2024 gledamo z vidika gora in celotne regije ter navezujemo stike z drugimi alpskimi mesti, ki so prav tako tesno povezana z gorami ter z vsemi spremljajočimi izzivi.«

Mreženje na mednarodni ravni

Naše društvo je edino omrežje mest s statusom opazovalke Alpske konvencije. Ob sodelovanju v različnih delovnih ter strokovnih skupinah ter na srečanjih ministrov alpskih držav (Alpska konferenca) je društvo sodelovalo tudi pri pripravi 10. poročila o stanju Alp na temo »Kakovost življenja za vse«. Poleg tega so članice in člani predsedstva ter naša direktorica omrežje zastopali na prireditvah in konferencah, kot denimo v okviru Dneva novinarjev novinarjev v Innsbrucku (na fotografiji).

LETO V TOKU...

Leto 2023 nas je popeljalo v Cuneo in Sondrio...

gradili smo mostove

kakovost življenja je z jezikov potovala v ušesa

užili alpsko kulturo in kulinariko

odkrivali smo zaklade regije

naslednja postaja: Sonthofen

pustili smo se voditi po poti vode

družili smo se v živahnem omrežju

srečevali smo se s starimi prijatelji in novimi zavezniki

vpeti smo bili v pristne izmenjave in razprave

MLADI PREVZEMAJO BESEDO

Predsednica društva Ingrid Fischer o Mladinskem parlamentu Alpske konvencije (YPAC)

Zeleni mostovi za živali, SMS-sporočila za večjo okoljsko ozaveščenost, kulturni bonus za mlade. Na 17. zasedanju Mladinskega parlamenta Alpske konvencije – YPAC – so dijaki iz sedmih alpskih držav sprejeli osem resolucij za izboljšanje kakovosti življenja v Alpah. Parlament se je od 6. do 10. marca 2023 sestel v alpskem mestecu Sonthofen/D, dogodka pa se je udeležila tudi naša predsednica Ingrid Fischer.

Zavzeto si si prizadevala, da bi lahko zasedanje YPAC potekalo v Sonthofnu. Zakaj?

Po čem se ti je YPAC v Sonthofnu najbolj vtisnil v spomin?

Zakaj so alpska mesta leta še posebej primerna za bivanje?

Mladi, ki se zavzemajo za ohranjanje in izboljšanje kakovosti življenja vseh ljudi (ne le) na območju Alp, so v današnjih kriznih časih bolj kot kdaj koli prej pomembni za oblikovanje prihodnosti, vredne življenja. Resnost, s katero razmišljajo o tem, me je brezmejno navdušila in me spodbuja k trajnemu podpiranju njihovih idej.

Po pisani skupini mladih iz različnih alpskih držav, ki jih povezuje nemalo različnih stvari, a vsaj ena skupna – prizadevanje za ohranitev in izboljšanje kakovosti življenja na območju Alp s klenim pogledom v prihodnost.

Veliko različnih, a tudi taistih reči. Prav zato so vsa alpska mesta tako prijetna za življenje in, predvsem, lična! In vsa stremijo za istim cilji, med katere sodijo povezovanje z naravo in okoljem, prizadevanja za izvajanje Alpske konvencije na lokalni ravni ter vključevanje in sodelovanje vseh prebivalcev in prebivalcev.

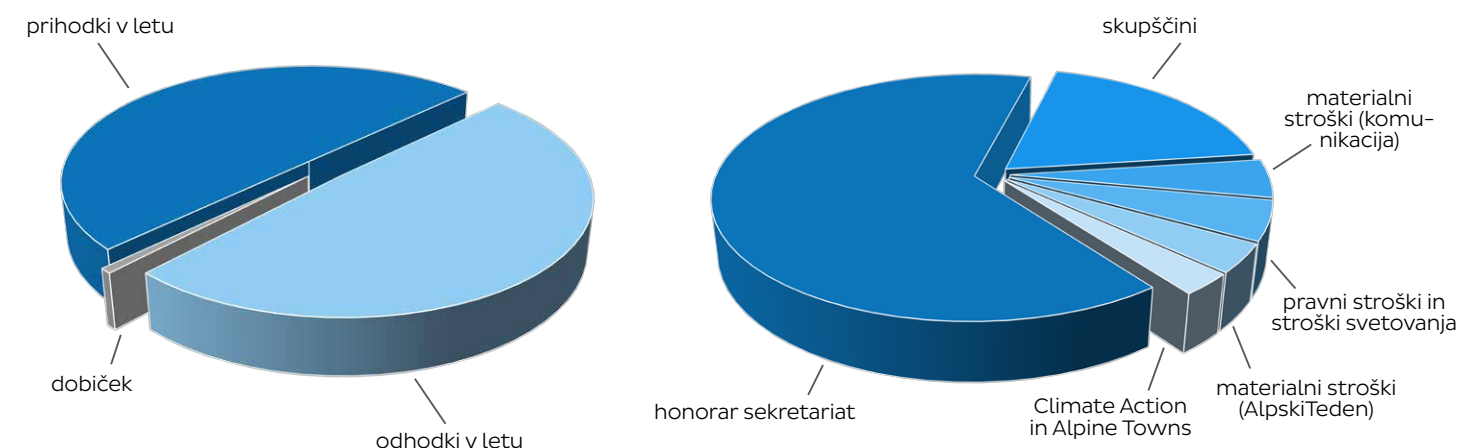
Več informacij o Mladinskem parlamentu Alpske konvencije je na voljo na www.ypac.eu

FINANČNO POROČILO 2023

Društvo »Alpsko mesto leta« je imelo v letu 2023 95.000,00 evrov prihodkov ter 93.696,91 evrov odhodkov in leto zaključilo z dobičkom v višini 1.303,09 evrov. Od izdatkov se je 2.700 evrov (zaokroženo) namenilo projektu Climate Action in Alpine Towns. Ta sredstva, financirana prek Švicarskega zveznega urada za prostorski razvoj (ARE), so bila za ta namen rezervirana leta 2022. Dodatnih 3.500 evrov izdatkov se nanaša na AlpskiTeden 2024. Preostali izdatki se nanašajo na redno poslovanje društva. Premoženje društva je ob koncu poslovnega leta 2023 znašalo 55.152,06 evrov.

Prihodki društva izhajajo iz naslova članarin članskih mest. Upravni odbor se zahvaljuje vsem alpskim mestom, ki so s tem omogočila tekoče dejavnosti društva in izvedbo manjših projektov. Honorar za delo sekretariata predstavlja približno 64 % izdatkov združenja. S tem sta bili v letu 2023 financirani dve delovni mesti s skrajšanim delovnim časom, ki jih zasedata sodelavki CIPRE International.

*Številke se nanašajo na računovodske izkaze za leto 2023, ki jih je pripravil naš davčni svetovalac. Uradni sklep skupščine bo potekal 17. maja 2024.

Za finančno podporo v letu 2023 se zahvalujemo naslednjim partnerjem:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Bundesamt für Raumentwicklung ARE

NAPOVED ZA LETO 2024

Veselimo se srečanja z vami na številnih dogodkih, predvidenih v letu 2024. Meseca maja bo v Cuneu denimo na sporedu prva skupščina društva, ki bo potekala v okviru gorniškega festivala v Cuneu. Meseca septembra bo na sporedu Alpski teden, ki ga bo gostila Nova Gorica/SI. Ob tem pa se bo zvrstila tudi vrsta virtualnih srečanj, na katere ste, vsekakor, vljudno vabljeni.

Dodatne informacije so na voljo na naši spletni strani www.alpskomesto.org in na družbenih medijih.

[instagram.com/alpinetown_oftheyear](https://www.instagram.com/alpinetown_oftheyear)
[fb.com/Alpinetownoftheyear](https://www.facebook.com/Alpinetownoftheyear)

AlpenWoche

Alpen in unseren Händen

SemaineAlpine

Alpes entre nos mains

Settimana Alpina

Alpi nelle nostre mani

Alpski Teden

Alpe v naših rokah

AlpWeek

Alps in our hands